

IFJÚSÁGUNK

Kényes feladatot vállal magára az ember, ha a nemzet szellemi életének egy-egy rezdülését veszi vizsgálat alá; a szellemi élet hétköznapijait vizsgálja: könyvek, folyóiratok, filmek, színházak. Nem ünneplőbe öltöztetett szónok szól ilyenkor nemzetmentő ihlettel, hanem apró mondanivalókra oszlik szét az egységes gondolat: jobbitani a magyarságot.

Ilyen alkalom ez most, amikor Muharay Elemér lapját, az Ifjúságunkat veszem a kezembe és próbálom róla elmondani valamit. A mai életlen a folyóiratok töméntelen sokasága burjánzott fel és az ember szinte fél már kezébe venni egy-egy lapot, mert könnyen elfoghatja a csömör. Nem így áll ez most. Egészen üde, tiszta, alkotni vágyó szellemiség csap meg, amikor ebben a külsőre nézve igénytelen kis lapocskában vizsgálódok.

A lap címe alatt mondjuk figyelmeztetőül, vagy talán jelmondatul ott áll: »A falukultúra és a hagyomány-üvelés szolgálatában«. Igazság ugyan, hogy ezek a szavak ma túlságosan is közhelyeknek számítanak, de a belső tartalom, amely az itt megjelent írásokból kisugárzik, minden ilyen kijelentést indokoltá tesz. Nem kor-kívánta, vagy jobb híján sportrak ez is jó falu felé való fordulás ez. Maga a falu, a falu emberei is megszólalnak a lap hasábjain. Más kimondottan határozott jellege nincs: az ifjúság problémáit kívánja boncolgatni és ebbe beleérti mind a három réteg: az értelmiségi, a földművelő és a munkás osztály lassanként megtisztuló látású fiataljait.

Mit akarnak? Emberfeletti, a nagy Széchenyi erejét is meghaladó munkát: egyesíteni az osztályokra széttagolt magyar népet. Hidat verni a közöny, a megvetés, a gyűlölség, a kényelmeskedés, az orrfintorgatás felé. A ruha- és pénzértékűség felé az emberértékűséget emelni. »A híd« című írásban olvassuk, »Által-e már épülő híd előtt? Láttad-e már, amikor az új hídon megindul az élet? Megfigyelted-e, hogy az új híd nyomán új utak kelljenek? Az új hidak új utakban folytatódhatnak, s velük a létnek új erei nyílnak, amiken frissebben, pezsgőbbben új élet indul el. Ha megfigyelted és láttad, akkor megértetted, hogy mit jelent a híd embernek, országnak, világnak. Összeköt utat úttal, embert emberrel, országot világgal«. Mélységeiben teljesen átérzett probléma itt kifejtve. Az emberek együtt, egymás mellett élnek ezernyi örömben, bajban, szenvedésben. És mégis még a szikrája is hiányzik belőlük annak a magasztos érzésnek, amit mi közösségi felelősségtudatnak nevezünk. Súlyosan bűnös, a közösséget felmutatható értékeiben megkárosító vagyok, ha tehetségemhez mértén nem adom meg minden környezetemben lévő felebarátomnak az őt megillető jogokat. Mert joga van tudásra Istentől, emberről magyarságról, szellemi, testi és anyagi életének teljes kifejtésére. Minden emberből lehet más, jobb embert formálni, csak meg kell hozzá találni a megfelelő utat. Hidat kell verni az őt környező szennyen és téves életfelfogásokon keresztül. A közösségi élet nem egyesületesdi, nem csillogás, nem előkelő díszruhás magyarkodás, vagy kereszténykedés. Ez is benne lehet, ez is része lehet ugyan, de csak akkor, ha a közösség minden tagját fűti

a gondolat, a szellem. A belső eszelekvés, a hídverés az első, a külső eszelekvés csak másodlagos.

Ez a hídépítő szemem az uralkodó vonása az egész lapnak. Az ifjúságunk nagyobb részét foglaltó jellemzői főproblema is ennek a hídépítő szellemnek a szolgálatában áll. Az önképzőkörök megteremtése a kérdés. Ugyanis az önképzőkörök ma már nemcsak a diákság, hanem a falusi és a munkás ifjúság körében is dolgoznak. Jelentőségük így tehát nagy mértékben megnövekedett. Eppen ezért nagyon szükséges volna az önképzőkörök problémáinak tisztázása és a különböző társadalmi osztályokban dolgozó körök különleges feladatainak megvizsgálása. A vitához sokan szólnak hozzá és rengeteg érdekes meglátás gyűlik össze. Próbáljuk meg ezeket összefoglalni. Szinte egységes véleményként arad felénk a tiltakozás két régebbi, még ma is életben lévő önképzőkör elképzelés ellen. Az egyik az úgynevezett irodalmi kör, amely csak az irodalommal kíván foglalkozni, de abból is leginkább csak avval, amelyet saját tagjai alkotnak. Költőket, írókat próbál nevelni, de kevés sikerrel. Tagjai azonban csupán érvényesülési érdeklődésnek tekintik. Ez az út helytelen; inkább »félreértett zseniket«, mint magukat alaposan kiképző embereket nevel. A másik önképzőkör elképzelésnek maguk a diákok adtak igen jellemző nevet: »önkínzó«. Az iskola tekintélye kívánja, hogy ilyen nevű egyesület legyen, amelybe minden felsősnek kötelező eljárni. A tartalom, élet hiányzik (talán parancsuralmi élet), legfeljebb néhány stréber igyekszik jólrosszul összetakolt előadásokkal unalmasabbá tenni a gyűléseket. Terv, életfelkészülés hiányzik. Ez ami van es aminek nem szabad lennie. Vannak azonban már olyanok is, amelyek meglátták a maguk hivatását. Ezek célját, életét illetően is sok életképes elgondolás rejtezik az Ifjúságunkban. Ezeket most nem kívánom boncolgatni, csak egy súlyos mondanivalójú mondatot emelek ki: a megújuló önképzőkörök »necak szidják a viszonyokat, hanem próbáljanak megoldást is találni és eszelekedjenek is«.

Számomra igen sok tapasztalatot és a lapok szellemének jellemző vonásait szolgáltatják a szerkesztői üzenetek és a szerkesztői posta. Itt valahogy egyszerűbben közvetlenebbül nyilatkozik meg minden. A lap más részén bizonyos nagy komolyság, meghatódottság fátyolozza el a folyó, valódi élet kicsendülését. Kíséreljünk meg néhány mondatot kiragadni a szerkesztői postából. »Az átvitát! megtenni ugyanis nincs időm. Nálunk ilyenkor az idő nagyon kevés. Én ugyanis paraszt vagyok. Ehhez az íráshoz is az éjszakám egy részét használom fel. A szemem már szívesen lecsukódna, de ébren tart a kötelesség«. Száduvarnokról írták. — Más levélből, hódmezővásárhelyi parasztleány az írójára: »A cséplési ellenőrünk egy pesti egyetemi diák. Estéknél elbeszélgetünk. Beszélgetni való akad elég. Eddig nem is gondoltam, hogy egy városi ifjúval így megérthetjük egymást«. A jó szellemű és értékekkel számolni tudó lap szerkesztőjének nem szabad megelégednie a meglévő erővel, hanem lapja írógárdáját kiválogatni és nevelni kell. Ebben a munkában nem lehet lágyan és finomkodó előkelőséggel viselkedni. Itt vágni kell fájó sebeket. Tisztítani és javítani. Im lássunk a szerkesztői üzenetből is valamit. »Tulságosan elfogult vagy magaddal szemben. És nem kis mértékben gögös... Ne felejtse, hogy nem minden tehetséges ember hasznos is egyúttal. Ott van köztünk a különbség, hogy Te nem törődve senki mással akarsz érvényesülni, mi pedig csak azoknak az útját igyekszünk egyengetni, akik az egész magyar ifjúsággal együtt akarnak érvényesülni.« Ezt nem kell magyaráznunk. Mindenki érti... és mindenki értsen belőle!

Fiatál, tartalmas és gazdag lelkek szólnak meg a vers zártabb formái között is. Szárnypróbálgatások ezek, de egyikben, másikban művészi igényekkel találkozunk. A költő belső viharainak nyomait hordozzák a szavak:

— De azt is szereti az Isten,
Ki úttalan utakra lép,
Bozóti tüske összevérzi
S fehér báránypőrébe tép.

Kinek lábát kő összetörte,
S a lelke csupa fájdalom,
De jár a járatlan, veszélyes
Ismeretlen új utakon!

Illusztráció: MAKRA SÁNDOR most megjelent CSODAÁGIS c. mesejátékából. Gáborjáni Szabó Kálmán festőművész fametszetei.

A
TURUL
KÖNYVKIADÓ
karácsonyi programja:

Erdélyi József:

Fegyvertelen

Az önéletrajz második része

Arvi Järventausta:

Kereszt és varázdob

A kiváló finn író lapp tárgyú regénye, Kodolányi János fordítása.

Kodolányi János:

Suomi

A »Suomi, a csend országa« és a »Suomi titka« együtt 32 oldal képpel.

Kodolányi János:

Csendes órák

Tanulmányok, bírálatok, cikkek

Mályusz Elemér:

A magyar történettudomány

Németh László:

Móricz Zsigmond

Emlékezés a most elhunyt nagy íróra.

Németh László:

Lányaim

Tanulmányok gyermekekről.

Szabó Pál:

Keresztelő

A trilógia második része. A »Lakodalmos« folytatása.

Ifjúsági könyv

Bözödi György:

A három királyúri három kutyája

Székely gyermekmesék. Gy. Szabó Béla gyönyörű rajzaival

TANU

Németh László tanulmány sorozatának felújítása.

I. Szárszó